

LEONID
LEONOV
ZIATY
KOCAR

Návrh kostýmu Jana Růžičky

LEONID
LEONOV
ZLATÝ
KOCÁR

HRA O 4 DĚJSTVÍCH

PŘEKLAD A ÚPRAVA / LEOS SUCHAŘIPA

REŽIE / JANA KALIŠOVÁ

SCÉNA / MILOŇ KALIŠ j. h.

KOSTÝMY / JAN RŮŽIČKA j. h.

15. X. '82

OSOBY A OBSAZENÍ

KARAJEV / IVAN HOLUB

JULIUS / ZDENĚK KOŠATA

MARIE SERGEJEVNA / EMMA ČERNÁ

MARKA / ANNA SLEZÁKOVÁ

NĚPRJACHIN / KAREL NONNER

DÁŠENKA / VĚRA MRAZKOVÁ

TOMÁŠ / OTTA TESAŘ

BERJOZKIN / JIŘÍ HAVLÍK

MASLOV / ALOIS TLAPÁK

RAHUMA / LADISLAV HADL

OLINKA / JANA HENŽLOVÁ

TABUN-TURKOVSKÁ / OLGA KEMROVÁ

Inspicientka / Jana Kociánová. Text sleduje / Vlasta Lhotová.
Osvětlení, zvuk a stavby / kolektiv vedený Vladimírem Topinkou
a Erikem Ernestem. Scénu a kostýmy zhotovili pracovníci dílen
Divadla pracujících / Adolf Trefil, Ivan Šuhajda, Jaroslava Ho-
řejší, Zlata Kopalová, Dana Heindlová a Jindra Slámová.

„Otázka být či nebýt nikdy nestála před lidstvem tak naléhavě jako dnes. To ovšem neznamená jen, že světu hrozí zánik způsobený výbuchy, destruktivní silou zbraní. Může to také znamenat, že zdegeneruje lidskost. Jestliže bude herec na jevišti přemýšlet naplno o takových problémech, kterými žije každý divák, neboť v nich jde o jeho život a život jeho dětí – takové divadlo nemůže nevzrušovat. Vidím budoucnost našeho dramatu v ohromných podtextech, jež ho spojují s divákem.“

Leonid Leonov

Leonid Leonov patří do generace spisovatelů, která snad nejvíc proslavila sovětskou literaturu po celém světě – Majakovskij, Jesenin, Tichonov, Erenburg, Babel a další. Většina z nich pracovala nejprve s dělníky a rolníky a spolu s nimi se i zúčastnila revolučních bojů.

Narodil se v roce 1899 v Moskvě v rodině demokratického básníka Maxima Leonoviče Leonova, který byl pro své pokrokové názory vypovězen na Sibiř do Archangelska. Leonid Leonov vyrůstal v rodině svého děda v moskevské kupecké čtvrti Zarjad'je. Za občanské války byl v Rudé armádě. Pracoval v armádním tisku. Po válce si velmi usilovně doplňoval své vzdělání sám, když nebyl přijat na univerzitu. Od počátku dvacátých let se věnoval spisovatelské činnosti profesionálně. Napsal řadu publicistických, literárních a dramatických děl, která oplývají bohatstvím myšlenek, jazyka i charakterů. Látku ke svým dílům čerpal z různých prostředí.

Celá jeho tvorba je silná svou filozofickou náplní. Ve středu jeho zájmu jsou příběhy všedních dnů. Spojuje v nich konkrétní historické témata s obecně lidskými, všímá si člověka našeho věku. Dovede citlivě zobrazit lidi, kteří žijí snem o budoucnosti, jejich proměny, prohry i vítězství. Jeho díla pravdivě ukazují současnou epochu, boj mezi silami starého i nového. Objevují nového člověka, jeho myšlení, sny a touhy.

Zlatý kočár je hra, která se vymyká svým typem ze strohé estetické normy. Autor sám o ní řekl, že ji „komponoval jako symfonii“. Její hrdinové jakoby se k sobě vždy na malý okamžik přiblížili a dotkli a při tomto doteku dali zaznít jednomu z tónů oné symfonie. Může souznít s druhým, nebo zaznít jako naprostodisharmonický. Ve hře nelze hledat situační zápletku. Konflikty tu nevyrůstají z životních situací, daleko spíš z rozporů životních koncepcí. Jednotlivé postavy nejsou jen typem, ale i výrazem určitého pojetí světa. Ale básnickost řeči, mnohoznačnost situací a jiskření mezi dějem a myšlenkou zbavují hru nebezpečí schematicnosti.

Leonov pracuje s podtextem, své úvahy koncentruje do symbolů, které dávají prostor divákově fantazii. Vždyť už sám název hry je symbolický. „Je to hra“, jak sám autor říká, „o lidech, kteří měli v životě štěstí a jedou ve zlatém kočáře a o těch druhých. Těch, kteří zvolili nelehkou cestu životem.“

A nechává pouze na divákovi samotném, aby soudil. Aby si sám pro sebe učinil svůj vlastní závěr. Má dokonce právo se s autorem přit.

Z myšlenek L. Leonova

Literatura má být na výši největších vynálezů své doby, je to nejdůležitější nástroj pokroku.

Dnešní spisovatel musí přicházet na věci dřív, než si jich všimne vedení státu, zabývat se mnohými problémy dřív, než se jimi začne zabývat věda.

Je třeba mít oči a uši, abychom viděli veliké v malém.

V umění neexistují pravidla ani hotová schémata.

Pokládám maloměšťáctví za největší dosud nepřekonané nebezpečí.

Idea dramatu se nepíše a nevyslovuje na rampě.

Úkolem umělce je pomáhat lidskému pokroku, pomáhat, aby lidé měli více štěstí, větší květy, lepší počasí, aby země byla ještě krásnější, aby člověk méně plakal...

DIVADLO
pracujících M^{OST}

Ředitel Jaromír Šnajdr. Zřizovatel Severočeský KNV Ústí nad Labem. Program k 2. premiéře sezóny 1982/1983 připravily Dagmar Jochmanová (textovou část) a Marie Stejskalová (grafickou a výtvarnou část). Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha. Vytiskla Severografia, n. p., závod 7, Most. Povolovací číslo 217/82-403/16. Cena výtisku 2,- Kčs.